

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2017. gada 11. jūlijs)

par Beļģijas 2017. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2017. gada stabilitātes programmu

(2017/C 261/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2016. gada 16. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, iezīmējot 2017. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Komisija 2016. gada 16. novembrī, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011⁽²⁾, pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Beļģija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku, ko apstiprināja 2017. gada 9. un 10. marta Eiropadome. Padome 2017. gada 21. martā pieņēma ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ("ieteikums par eurozonu")⁽³⁾.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un korigēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

⁽³⁾ OV C 92, 24.3.2017., 1. lpp.

- (2) Ņemot vērā to, ka Beļģija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ekonomiskajā un monetārajā savienībā starp ekonomikām ir cieša savstarpējā saikne, Beļģijai būtu jānodrošina pilnīga un savlaicīga ieteikuma par eurozonu īstenošana, kā tas ir atspoguļots 1. un 2. ieteikumā turpmāk.
- (3) 2017. gada ziņojums par Beļģiju tika publicēts 2017. gada 22. februārī. Tajā tika izvērtēti Beļģijas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2016. gada 12. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, un Beļģijas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Beļģija 2017. gada 28. aprīlī iesniedza savu 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās tika izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁽¹⁾ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantotu minēto noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista ESI fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (6) Beļģija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā, un tai piemēro noteikumu par parādu. Valdība savā 2017. gada stabilitātes programmā plāno pakāpenisku nominālās bilances uzlabojumu no deficīta, kas bija 2,6 % no IKP 2016. gadā, līdz -0,1 % no IKP 2020. gadā. Plānots, ka vidēja termiņa budžeta mērķis, kas noteikts kā līdzsvarots budžeta stāvoklis strukturālā izteiksmē, tiks sasniegts līdz 2019. gadam. Tomēr pārreķinātā strukturālā bilance⁽²⁾ joprojām norāda uz 0,3 % lielu deficītu 2019. gadā. Pēc tam, kad vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP sasniedza maksimumu, proti, gandrīz 107 % no IKP 2014. gadā, un samazinājās līdz aptuveni 106 % no IKP 2015. un 2016. gadā, saskaņā ar 2017. gada Stabilitātes programmu gaidāms, ka līdz 2020. gadam tā samazināsies līdz 99 %. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tomēr pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos deficīta mērķus, sākot no 2018. gada, nav konkretizēti, un saskaņā ar Komisijas 2017. gada prognozi nemainīgas politikas apstākļos tas veicinās prognozēto strukturālās bilances pasliktinājumu 2018. gadā.
- (7) Komisija saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu 2017. gada 22. maijā nāca klajā ar ziņojumu, jo Beļģija nebija izdarījusi pietiekami daudz, lai izpildītu parāda samazināšanas kritērijus 2016. gadā. Ziņojumā ir secināts, ka, ņemot vērā visu svarīgo faktoru izvērtējumu, būtu jāuzskata, ka parāda kritērijs pašreiz ir ievērots. Tomēr 2017. gadā būtu jāveic papildu fiskālie pasākumi, lai nodrošinātu vispārēju atbilstību korekcijas virzībai uz vidēja termiņa mērķa sasniegšanu 2016. un 2017. gadā, abos gados kopā.
- (8) 2017. gada stabilitātes programmā norādīts, ka 2016. un 2017. gadā piedzīvotā bēgļu ārkārtas pieplūduma un attiecīgi ieviesto drošības pasākumu ietekme uz budžetu ir ievērojama, un sniegti atbilstoši pierādījumi par šo papildu budžeta izmaksu apmēru un būtību. Saskaņā ar Komisijas datiem 2016. gadā attiecināmie papildu izdevumi saistībā ar bēgļu ārkārtas pieplūdumu sasniedza 0,08 % no IKP un saistībā ar drošības pasākumiem – 0,05 % no IKP. Pēc šābrīža aplēsēm drošības pasākumu papildu ietekme 2017. gadā salīdzinājumā ar 2016. gadu ir 0,01 % no IKP. Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punktā un 6. panta 3. punktā paredzētie noteikumi ļauj segt šos papildu izdevumus, jo bēgļu pieplūdums, kā arī bargie terorisma draudi ir īpaši notikumi, to ietekme uz Beļģijas publiskajām finansēm ir ievērojama un finanšu stabilitāte netiktu apdraudēta, pieļaujot pagaidu novirzi no korekcijas virzības uz vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanu. Tādējādi nepieciešamās korekcijas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai 2016. gadā tika samazinātas, lai ņemtu vērā papildu izmaksas saistībā ar bēgļiem un drošību. 2018. gada pavasarī tiks veikts galīgais 2017. gada novērtējums, arī par attiecināmajām summām, pamatojoties uz novērotajiem datiem, ko sniegušas Beļģijas iestādes.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽²⁾ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, ko Komisija pārreķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

- (9) Padome 2016. gada 12. jūlijā ieteica Beļģijai 2017. gadā panākt gada fiskālo korekciju vismaz 0,6 % apmērā no IKP virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanu. Pamatojoties uz Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, pastāv risks nedaudz novirzīties no minētās prasības 2017. gadā. Tomēr joprojām pastāv risks, ka būs ievērojama novirze no ieteiktās korekcijas gaitas vidēja termiņa mērķa sasniegšanai 2016. un 2017. gadā, abiem gadiem kopā. Šis secinājums nemainītos, ja ietekme uz budžetu, ko rada bēgļu ārkārtas pieplūdums un drošības pasākumi, netiktu ierēķināta prasībā.
- (10) 2018. gadā, ņemot vērā Beļģijas fiskālo stāvokli un jo īpaši tās parādu līmeni, paredzams, ka Beļģija turpinās izdarīt korekciju vidējā termiņa budžeta mērķa sasniegšanai, proti, panākt līdzsvarotu budžeta stāvokli strukturālā izteiksmē. Atbilstoši kopīgi pieņemtajai korekcijas matricai saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta šāda korekcija nozīmē prasību, lai nominālās izaugsmes līmenis valdības neto primārajos izdevumos⁽¹⁾ nepārsniegtu 1,6 % 2018. gadā. Tas atbilstu ikgadējai strukturālajai korekcijai vismaz 0,6 % apmērā no IKP. Nemainīgas politikas apstākļos pastāv risks, ka 2018. gadā būs ievērojama novirze no minētās prasības. Prognozes *prima facie* liecina, ka Beļģija 2017. un 2018. gadā neizpildīs parāda noteikumu. Kopumā Padome uzskata, ka 2017. gadā būs vajadzīgi papildu pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Tomēr, kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 1466/97, budžeta plānu un rezultātu izvērtējumā būtu jāņem vērā attiecīgās dalībvalsts budžeta līdzsvars, ņemot vērā cikliskos apstākļus. Kā atgādināts Komisijas paziņojumā par 2017. gada Eiropas pusgadu, kas pievienots šiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, 2018. gada budžeta plāna projekta izvērtējumā un sekojošajā 2018. gada budžeta rezultātu izvērtējumā būs pienācīgi jāņem vērā mērķis panākt tādu fiskālo nostāju, kas palīdz gan stiprināt notiekošo atlabšanu, gan nodrošināt Beļģijas publisko finanšu stabilitāti. Šajā kontekstā Padome ņem vērā, ka Komisija plāno veikt vispārēju izvērtējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1466/97, jo īpaši ņemot vērā ciklisko situāciju Beļģijā.
- (11) Efektīva budžeta koordinācija ir būtiska tādas federālas dalībvalsts gadījumā kā Beļģija, kur atbildība par izdevumiem ļoti lielā mērā ir nodota vietējām pašvaldībām. Cenšoties pilnveidot iekšējo koordināciju un transponēt Līgumu par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā ("fiskālais pakts"), 2013. gadā federālā valdība, reģionālās pašvaldības un kopienu pašvaldības noslēdza sadarbības līgumu, kura mērķis ir definēt vispārējo un konkrēto daudzgadu fiskālo virzību, ko uzraudzīs Finanšu padome. Tomēr šai procesā nav panākta nedz formāla vienošanās par fiskālajām trajektorijām, nedz noteiktas pietiekamas garantijas attiecībā uz Finanšu padomes uzraudzības lomu. Šāda nepietiekama kopīgo centienu koordinācija apdraud valsts vispārējās trajektorijas stabilitāti virzībā uz 2017. gada Stabilitātes programmā noteikto vidēja termiņa mērķi.
- (12) Lai gan publiskās investīcijas ilgtermiņā var stimulēt izaugsmi, salīdzinot ar Eiropas mērogu Beļģijā tās ir ļoti mazas, jo īpaši salīdzinājumā ar kopējiem publiskajiem izdevumiem. Valsts pamatkapitāla apjoms ir mazs, un publiskās infrastruktūras kvalitāte arī ir kritusies. Visos valdības līmeņos ir ļoti lieli budžeta ierobežojumi, tāpēc pietiekamas investīcijas būs iespējamas tad, ja tiks pārstrukturēti vispārējie publiskie izdevumi, uzlabojot publisko dienestu un attiecīgās politikas efektivitāti un konkrētos posteņos apturot straujo izdevumu pieaugumu.
- (13) Beļģija ir panākusi būtisku progresu, reformējot algu noteikšanas sistēmu. 1996. gada likums par algu noteikšanas sarunām tiek pārskatīts, lai saglabātu izmaksu konkurētspējas uzlabojumus, kas nesēn panākti, ierobežojot algu pieaugumu. Piesardzīgākas pamataplēses un iestrādātās iepriekšējās korekcijas standartalgas aprēķinā nozīmē, ka reformētais regulējums ir nozīmīgs solis, lai Beļģijas izmaksu konkurētspēju uzlabotu salīdzinājumā ar svarīgākajiem tirdzniecības partneriem eurozonā. Turklāt reforma sniedz lielākas garantijas tam, ka valdības pasākumi ar algu nesaistīto darbaspēka izmaksu samazināšanai patiešām uzlabos izmaksu konkurētspēju, un dos valdībai lielākas iespējas novērst izmaksu konkurētspējas pasliktināšanos pārmērīgas inflācijas dēļ. Darba koplīgumu slēgšanas sistēma paredz, ka Centrālajā ekonomikas padomē pārstāvētās sociālo partneru organizācijas cieši uzrauga algu un ražīguma tendences un citus izmaksu un ar izmaksām nesaistītus konkurētspējas faktorus. Tā kā daudzās nozarēs joprojām plaši pieņemts algu attīstību saistīt ar inflāciju un saistībā ar pieaugošu inflācijas līmeņa starpību starp Beļģiju un tās kaimiņvalstīm, saskaņā ar Eiropas pusgadu arī turpmāk tiks cieši uzraudzītas darbaspēka vienības izmaksu izmaiņas.

⁽¹⁾ Valdības neto izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (14) Ir panākts zināms progress attiecībā uz darba tirgus darbību. Lielāks pensionēšanās vecums un papildu ierobežojumi saistībā ar priekšlaicīgu pensionēšanos veicina to, ka vecāka gadagājuma cilvēki paliek vai atgriežas darba tirgū. Pakāpeniski samazinot nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās, nodarbinātības līmenis ir cēlies. Darbvietu radīšanā ir panākti stabili rezultāti, un to ir veicinājusi ekonomikas izaugsme un uzlabota izmaksu konkurētspēja. To atspoguļo arī darbaspēka nodokļu samazinājumi un algu pieauguma ierobežošana, kas ir uzlabojuši Beļģijas uzņēmumu darbaspēka izmaksu konkurētspēju. Tomēr joprojām ir novērojama virkne strukturālu nepilnību. Rādītāji, kas raksturo pāreju no bezdarba vai neaktivitātes uz nodarbinātību, ir zemi, un vispārējo nodarbinātības līmeni joprojām bremzē neapmierinošais sniegums konkrētās grupās. To skaitā ir mazkvalificētas personas, jaunieši, vecāka gadagājuma darba ņēmēji, kā arī gan tādas migrantu izcelsmes personas, kas nav dzimušas ES, gan arī otrās paaudzes migranti. Nodarbinātības rādītāji personām ar migrantu izcelsmi, pat izdarot korekcijas saistībā ar citām individuālām iezīmēm, ir vieni no sliktākajiem ES. Jo īpaši nodarbinātības trūkums personām, kas nav dzimušas ES, ir viens no nozīmīgākajiem Savienībā: viņu nodarbinātības līmenis vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem bija 49,1 % 2016. gadā, salīdzinot ar 70,2 % valstī dzimušajiem iedzīvotājiem, un bija pat vēl zemāks sievietēm, kas nav dzimušas ES, proti, 39,1 %. 2015. gadā nabadzības un sociālās atstumtības risks iedzīvotājiem, kas nav dzimuši ES, bija 50,7 % pretstatā 17 % – kāds tas bija personām, kas dzimušas valstī. Šis lielās atšķirības starp konkrētām iedzīvotāju grupām nodarbinātības ziņā turpina pastāvīgi radīt nepilnīgu darbaspēka izmantošanu. Kaut arī pašreizējā nodarbinātības veicināšanas shēmu reģionālā reforma notiek ar mērķi racionalizēt un pielāgot sistēmu, būtu regulāri jāuzrauga politisko risinājumu izmaksu lietderība. Dažas izstrādes iezīmes uz mērķgrupu vērstajā politiskā varētu radīt lieki sniegtas palīdzības vai pārbīdes ietekmi. Koordinācija un saziņa starp dažādiem politikas līmeņiem ir būtiska arī mērķtiecīgu politisko risinājumu efektivitātei. Nodokļi, arī sociālās iemaksas par zemākām algām, un sociālo pabalstu anulēšana pēc iekļūšanas darba tirgū vai nostrādāto stundu skaita palielināšanas var radīt neaktivitāti un zema atalgojuma slazdus.
- (15) Ir gūti zināmi panākumi attiecībā uz izglītības un apmācības reformām, kuru mērķis bija uzlabot taisnīgumu, galvenās prasmes un izglītības kvalitāti. Salīdzinot ar starptautisko situāciju, vidējais sniegums ir labs, tomēr 15 gadus veco audzēkņu vidū izcilnieku daļa ir samazinājusies, bet ir palielinājusies to audzēkņu procentuālā daļa, kam ir vājš sniegums. Turklāt nevienlīdzība izglītības jomā, kas saistīta ar sociāli ekonomisko situāciju, ir virs vidējiem rādītājiem Savienībā un ESAO. Liela ir arī snieguma atšķirība skolēniem ar migrantu izcelsmi, un otrās paaudzes migrantu sniegums – pat ņemot vērā sociālekonomisko izcelsmi – tikai nedaudz pārspēj pirmo paaudzi. Lai novērstu nevienlīdzību izglītības jomā, būs nepieciešams plašs politikas pasākumu klāsts, kas attiecas ne tikai uz izglītības sistēmu. Taisnīguma problēmu vēl vairāk saasinās straujais skolēnu skaita pieaugums – jo īpaši ir pieaudzis migrantu izcelsmes skolēnu skaits (no 15,1 % 2012. gadā līdz 17,7 % 2015. gadā). Turklāt Beļģijā ir vērojams skolotāju trūkums, un skolotāji ne vienmēr tiek labi sagatavoti vai atbalstīti, lai viņi būtu spējīgi adekvāti strādāt ar aizvien nevienmērīgākām skolēnu grupām. Galvenie iemesli ir grūtības profesijai piesaistīt piemērotākos studentus un kandidātus, lielais jauno skolotāju skaits, kas pamet profesiju, un tas, ka daļa skolotāju nav pieejami mācīšanai klasēs. Turklāt Beļģijā sākotnējā skolotāju apmācība ir salīdzinoši īsa – pašlaik tā ir trīs gadi. Izglītības un apmācības reformas ir izšķirīgas, lai uzlabotu mazkvalificēto jauniešu līdzdalību darba tirgū un atbalstītu pāreju uz ekonomiku, kas balstīta uz zināšanām.
- (16) Joprojām ir jāuzlabo konkurētspējas aspekts, kas nav saistīts ar izmaksu līmeni. Šai sakarībā ir būtiski panākt lielāku ražīguma pieaugumu un lielākas investīcijas uz zinātību balstītā kapitālā, jo īpaši attiecībā uz digitālo tehnoloģiju izmantošanu. Publiskās pētniecības sistēmai ir augsta kvalitāte, tomēr, lai gūtu labākus rezultātus inovācijas jomā, vairāk zināšanu vajadzētu izplatīt nozarēs ar zemāku ražīgumu. Šo vajadzību atzīst visas federālās vienības, un pēdējos gados tās ir pieņēmušas dažādas stratēģijas un pasākumus inovācijas veicināšanai. Tomēr, lai sekmētu šādu attīstību, saistībā ar inovācijas pamatnosacījumu uzlabošanu varētu darīt vairāk. Turklāt šķiet, ka Beļģijā pastāv iespējas uzlabot tā atbalsta lietderību un efektivitāti, kuru publiskais sektors sniedz pētniecībai un inovācijai, jo īpaši izvērtējot iespējamo izspiešanas efektu un vēl vairāk vienkāršojot vispārējo sistēmu.
- (17) Neliels progress ir panākts attiecībā uz darbības un dibināšanas ierobežojumu atcelšanu mazumtirdzniecībā. Pēc sestās valsts reformas, kas mazumtirdzniecības uzņēmumu dibināšanas jomu nodeva reģionu pārziņā, ir ieviesti jauni reģionālie tiesību akti, kuri vienkāršo administratīvo procedūru atļaujas saņemšanai. Tomēr par dažiem noteikumiem pastāv plaša interpretācijas brīvība, un tas var radīt nepamatotus šķēršļus ienākšanai tirgū. Patēriņa cenas joprojām ir augstākas nekā kaimiņu dalībvalstīs, un tās pārsniedz līmeni, ko varētu izskaidrot ar augstākām darbaspēka izmaksām. Šo jautājumu risināšanai būtu nepieciešama visaptveroša stratēģija, lai nodrošinātu to, ka patērētāji var gūt labumu no tirgus, kurā valda konkurence, un zemākām cenām.

- (18) Tīklu nozares un atsevišķi profesionālie pakalpojumi ir ļoti reglamentēti, kas Beļģijā ierobežo konkurenci, jo īpaši nekustamā īpašuma aģentiem, arhitektiem un grāmatvežiem. Šķēršļu vidū ir šādi aspekti: ierobežojumi, kas papildus citām prasībām ir ieviesti arhitektiem attiecībā uz akciju paketes turēšanu un uzņēmuma formu; nesavienojamības noteikumi, kas aizliedz vienlaicīgu jebkādas citas ekonomiskās darbības veikšanu visiem grāmatvedības profesiju veidiem; ierobežojumi attiecībā uz nekustamā īpašuma aģentu piekļuvi darbam profesijā un akciju paketes turēšanas un balsošanas tiesību ierobežojumi. Šādu šķēršļu samazināšana varētu radīt spraigāku konkurenci – tādējādi tirgū ienāktu vairāk uzņēmumu un patērētāji iegūtu zemākas cenas. Komisija 2017. gada janvārī nāca klajā ar pasākumu kopumu šķēršļu novēršanai pakalpojumu tirgū. Minētajā kopumā ir ietverti vairāki Beļģijai adresēti reformu ieteikumi, kā risināt minētās problēmas.
- (19) Transporta tīkls ir viena no jomām, kurā investīcijas ir nepieciešamas vissteidzamāk. Pastāv arvien pieaugoša problēma ar satiksmes pārslodzi sastrēgumstundās, un tas mazina valsts pievilcību ārvalstu ieguldītāju acīs un rada lielas izmaksas ekonomikai un videi. Turklāt Beļģija turklāt cieš no smagām gaisa piesārņojuma problēmām, un paredzams, ka tā nesasnies mērķi 2020. gadā samazināt ar ETS nesaistītās emisijas par 15 % salīdzinājumā ar 2005. gadu, kaut arī, izmantojot pašreizējos elastības noteikumus, tā visdrīzāk izpildīs Savienības klimata tiesību aktos paredzētās saistības. Steidzamākie uzdevumi ir dzelzceļa un autotransporta pamatinfrastruktūras uzlabošana un trūkstošās saites izveide starp galvenajiem saimnieciskās darbības centriem. Vienlaikus ir svarīgi risināt satiksmes pārslodzi sastrēgumstundās, uzlabojot sabiedriskā transporta pakalpojumus, optimizējot satiksmes vadību un likvidējot tirgus izkropļojumus un kaitīgus nodokļu atvieglojumus, piemēram, labvēlīgo režīmu attiecībā uz dienesta automašīnām. Vēl viena problēma ir saistīta ar vietējas elektroenerģijas ražošanas atbilstību un energoapgādes drošību kopumā. Neplānotie padeves pārtraukumi vairākās kodoliekārtās radīja bažas par to, kā līdzsvarot elektroenerģijas pieprasījumu un piedāvājumu, savukārt atkārtoti pārskatītais grafiks, lai pakāpeniski atteiktos no kodolenerģijas ražošanu izmantošanas, turpina radīt tādu gaisotni, kas neveicina lēmumu pieņemšanu par ilgtermiņa investīcijām. Kaut gan īstermiņa piegāžu riski ir samazināti, īpaši palielinot stratēģiskās rezerves, un ir sasniegts zināms progress starpsavienojumu palielināšanā, vajadzības pēc ilgtermiņa investīcijām joprojām ir nozīmīgas. Papildus turpmākai starpsavienojumu palielināšanai ir nepieciešami viedtīkli, lai attīstītu enerģijas pieprasījuma pārvaldību. Ņemot vērā projektu ilgo sagatavošanas laiku enerģētikas nozarē un to, ka nākamajos desmit gados būs ļoti liela nepieciešamība aizvietot jaudas, ir jārikojas ātri, jo īpaši – ir jāizveido piemērots tiesiskais regulējums, kas veicina arī elastīgas jaudas attīstīšanu (t. i., ražošana, glabāšana un enerģijas pieprasījuma pārvaldība).
- (20) Beļģija ir panākusi zināmu progresu, īstenojot nodokļu sistēmas reformas, jo īpaši novirzot nodokļus no darbaspēka uz citām nodokļu bāzēm, kas pamazām samazinās nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās. Darbaspēka nodokļi, tostarp sociālās iemaksas, no 2016. līdz 2020. gadam tiek pakāpeniski samazināti. Pašreizējā nodokļu reforma sniedz pirmos rezultātus. Tomēr nodokļu sistēma joprojām ir sarežģīta, nodokļu bāzes tiek samazinātas ar īpašiem atbrīvojumiem, atskaitījumiem un samazinātām likmēm. Tādējādi tiek radīts ieņēmumu zudums, ekonomikas izkropļojumi un smags administratīvais slogs. No budžeta viedokļa nodokļu novirzīšana nešķiet neitrāla, jo darbaspēka nodokļu samazinājumi, ceļot citus nodokļus, tostarp patēriņa nodokļus, ir kompensēti tikai daļēji. Joprojām ir vērā ņemamas iespējas uzlabot nodokļu sistēmas struktūru, turpinot paplašināt nodokļu bāzes, kas dotu iespēju tiesību aktos noteikt zemākas likmes un radītu mazāk izkropļojumu. Tā kā cita starpā pastāv labvēlīgs nodokļu režīms attiecībā uz dienesta automašīnām un degvielas kartēm, kas apgrūtina turpmāku virzību sastrēgumu, gaisa piesārņojuma un siltumnīcefekta gāzu emisiju problēmu risināšanā, pastāv liels potenciāls “zaļaj” nodokļu novirzīšanai. Valdība plāno veikt izmaiņas dienesta automašīnu sistēmā, tomēr ieguvums videi no šīs reformas, visticamāk, būs ierobežots.
- (21) 2017. gada Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi visaptverošu Beļģijas ekonomikas politikas analīzi un publicējusi to 2017. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi 2017. gada stabilitātes programmu un 2017. gada valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Beļģijai adresētiem ieteikumiem. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Beļģijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (22) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2017. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums⁽¹⁾ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā turpmāk,

AR ŠO IESAKA Beļģijai 2017. un 2018. gadā rīkoties šādi.

⁽¹⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

1. Ņemot vērā to, ka ir jāstiprina pašreiz notiekošā atlabšana un jādrošina Beļģijas publisko finanšu stabilitāte, 2018. gadā īstenot ievērojamus fiskālos centienus atbilstīgi Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvās daļas prasībām. Izmantot neparedzētos ieņēmumus, tostarp ieņēmumus no aktīvu pārdošanas, lai ātrāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību. Vienoties, kā realizējami sadalīt fiskālos mērķus starp visiem valdības līmeņiem, un nodrošināt neatkarīgu fiskālo uzraudzību. Novērst kropļojošus nodokļu izdevumus. Uzlabot publisko izdevumu struktūru, lai rastu iespējas investīcijām infrastruktūrā, tostarp transporta infrastruktūrā.
2. Nodrošināt, lai visnelabvēlīgākā situācijā esošām grupām, tostarp personām ar migrantu izcelsmi, būtu vienlīdzīgas iespējas piedalīties kvalitatīvā izglītībā, arodmācībās un darba tirgū.
3. Veicināt investīcijas uz zinātību balstītā kapitālā, īpaši ar pasākumiem, kas palielinātu digitālo tehnoloģiju izmantošanu, un inovācijas izplatīšanu. Palielināt konkurenci profesionālo pakalpojumu tirgos un mazumtirdzniecībā un uzlabot tirgus mehānismus tīklu nozarēs.

Briselē, 2017. gada 11. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
T. TÖNISTE